

Med hjärta för Västra Götaland

Tilläggsbudget 2023 med plan för 2024 och 2025

Västra Götalandsregionen

Tilläggsbudget för Västra Götalandsregionen 2023

Förslag till beslut

Regionfullmäktige föreslås besluta följande:

1. Regionfullmäktiges budgetbeslut från juni 2022 kompletteras med framlagda justeringar i budget för 2023 samt flerårsplanen för 2024 och 2025.
2. Regionbidrag till styrelser och nämnder för 2023 fastställs i enlighet med framlagt förslag till kompletterad budget.
3. Inriktningen för år 2024 och 2025 fastställs i enlighet med framlagt förslag som underlag för fortsatt planering.
4. Skattesatsen för år 2023 fastställs till 11:48 öre per skattekrona.
5. Resultat- och balansräkning fastställs i enlighet med framlagt förslag till kompletterad budget.
6. Fastställda strategiska mål, prioriterade mål, finansiella mål samt fokusområden i budget för 2023 och planperioden ligger fast, med beskrivna justeringar i framlagt förslag till kompletterad budget.
7. I de fall som detta budgetbeslut medför förändringar för utförarstyrelsernas budgetramar ska justerade beslut av utförarstyrelser ske senast den 15 februari.

Stefan Svensson (KD)

Göteborg 2022-11-22

Förord

I juni i år antog regionfullmäktige det budgetförslag för 2023 som den dåvarande ledningen med Moderaterna, Kristdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet lade fram. Osäkerheten kring den ekonomiska utvecklingen var stor redan i juni, men har förvärrats sedan dess. Kriget i Ukraina, skenande energipriser, vikande börskurser och höjda styrräntor innebär stora ekonomiska utmaningar för privatpersoner, företag och offentlig sektor.

Det rådande läget kräver ansvarstagande, vilket är en grundbult i detta budgetförslag. I kristdemokratisk politik är förvaltarstankens central. Den innebär att vi ska förvalta, inte förbruka, miljö, ekonomi och andra tillgångar. I regionen ska varje år bära sina egna kostnader. Vi motsätter oss en ekonomisk politik som skjuter över kostnader på framtiden, vilket skulle försämra vården kommande år. Vi utesluter inte heller att det oroliga ekonomiska läget kan bli en utdragen process som varar under flera år och att det kan komma att kräva ytterligare åtgärder i kommande årsbudgetar.

Kristdemokraterna ser regionens möjligheter – men blundar samtidigt inte för de problem som finns att hantera i närtid, liksom på längre sikt. Västra Götalandsregionens främsta utmaning handlar om att komma till rätta med vårdköerna. Varje dag av onödig väntan är en dag av onödigt lidande för patienten. I den budget som antogs i juni avsattes 200 miljoner kronor just för att hantera de vårdköer som växte under pandemin.

Det är även av största vikt att nuvarande struktur och arbetssätt i sjukvården ses över och att den nödvändiga omställning inom hälso- och sjukvården som pågår, intensifieras. Det behövs ett väl fungerande samarbete mellan regionens olika vårdinrättningar. Likaså behöver regionen stärka samarbetet med kommunerna så att patienter, när de fått den behandling de behöver, tas hem av kommunerna. En viktig del i samarbetet är även kompetensutveckling hos kommunens sjukvårdspersonal för att på ett säkert och tryggt sätt kunna omhänderta svårt sjuka äldre. Tillsammans med andra regioner måste Västra Götalandsregionen förbättra arbetet för en mer optimal och samarbetsinriktad resursanvändning som ett verktyg för att korta köerna.

Målsättningen är en köfri vård där varje patient har rätt till vård i rätt tid med rätt kompetens.

Stefan Svensson, gruppleddare för Kristdemokraterna Västra Götalandsregionen

En ekonomi i balans

I denna tilläggsbudget föreslår Kristdemokraterna ett antal förändringar och justeringar av den budget för 2023, med plan för 2024 – 2025, som regionfullmäktige fastställde i juni 2022. Föregående mandatperiod drev den dåvarande oppositionen igenom en rad förslag som försämrade de ekonomiska förutsättningarna. En ekonomi i balans är en grundläggande förutsättning för att Västra Götalandsregionen både idag och i morgon ska kunna utvecklas på bästa möjliga sätt. Resurserna är inte oändliga vilket kräver att prioriteringar görs. Regionen, liksom Sverige och vår omvärld, behöver förhålla sig till förändrade ekonomiska förutsättningar och utmaningar.

Ramarna för samtliga nämnder och styrelser räknas upp med 2 % årligen 2023-2025. I Kristdemokraternas tilläggsbudget prioriteras hälso- och sjukvården. För den operativa sjukvårdsnämnden, den strategiska sjukvårdsnämnden, de delregionala sjukvårdsnämnderna, nämnden för hälsa och stressmedicin samt personalutskottet sätts ett effektiviseringskrav på 0,25 % 2023. Detta tas bort 2024. För övriga nämnder och styrelser sätts ett effektiviseringskrav på 1,25 % 2023. 2024 minskar effektiviseringskravet för dessa verksamheter till 0,5 procent och 2025 tas det bort.

Hälso- och sjukvård och personal

Kristdemokraterna håller fast vid de kökorts- och personalsatsningar som presenterades i den antagna M+KD+C+L+MP-budgeten i juni. 2023-2025 avsätter vi även medel, 175,1 mnkr, för att finansiera den utvidgade lönesatsningen för 24/7-personal. Vidare lägger vi en teknisk justering om 4,3 mnkr från nämnden för hälsa och stressmedicin till personalutskottet för överflyttning av Grön rehab. För regionstyrelsen avsätts 28 mnkr 2023 och 40 mnkr 2024 för PCB-sanering vid Skaraborgs sjukhus. Vi drar tillbaka satsningarna, för specifika målgrupper, på avgiftsfri influensavaccination (kostnad: ca 38 mnkr per år) och avgiftsfria sjuksköterskebesök på vårdcentral (kostnad: ca 15 mnkr per år).

Personlig kontinuitet i vården är särskilt viktig för de mest sköra patienterna. Fast läkarkontakt är inte av samma betydelse för de som sällan uppsöker en vårdcentral. Det finns därför anledning att ta ett nytt grepp kring reformen – så att den fokuserar på patienter med störst behov. Därigenom minskas kostnaderna med cirka 160 mnkr per år.

Bryta ofrivillig ensamhet

Den ofrivilliga ensamheten är ett samhällsproblem som drabbar alla åldrar, alla samhällsklasser, stad som landsbygd. Forskning visar att de äldsta drabbas hårt vid ofrivillig ensamhet. Insatser för att motverka ofrivillig ensamhet är främst viktigt för att förbättra den drabbades livssituation, men bidrar på sikt även till minskad belastning på sjukvården.

Civilsamhället fyller en oersättlig funktion i att mota ofrivillig ensamhet och skapa mellanmänniska band. Vi föreslår att medel avsätts till att stärka civilsamhällets arbete för att bryta ofrivillig ensamhet. 2023 riktas 10 mnkr till kulturnämnden för detta ändamål och från och 2024-2025 ökar anslaget med 10 mnkr per år. Det innebär en samlad satsning på 60 mnkr kronor under planperioden.

Kollektivtrafik

Självfinansieringsgraden har inom kollektivtrafiken i Västtrafik minskat under pandemin. Dock har resandet under 2022 haft en uppgående kurva efter att restriktionerna under pandemin släppte i början av året.

Kollektivtrafiken i Västra Götaland är väl utbyggd och är av mycket god kvalitet. Det är rimligt att höja självfinansieringsgraden, med målet att nå 50% inom några år. Kristdemokraterna föreslår därför att självfinansieringsgraden höjs från 2023. Det är också angeläget att minska kostnaderna inom Västtrafik. Anslaget till infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden minskas med 275 mnkr -vilket ska hämtas in genom ökade intäkter och minskade kostnader.

Miljö- och regionutveckling

I tider av oförutsägbarhet och osäkerhet är det tydligt att regionens fokus behöver ligga på kärnverksamheter, god ekonomisk hushållning och på att säkra en trygg och god vård för medborgarna. Det är även viktigt att regionen fortsatt verkar för framsteg på miljö- och klimatområdet och ett gynnsamt företagsklimat. Det finns samtidigt utrymme för miljö- och regionutvecklingsnämnden att arbeta mer koncentrerat med de frågor som har störst betydelse för att skapa ett attraktivt, konkurrenskraftigt och hållbart Västra Götaland. Därför föreslår Kristdemokraterna att anslaget till miljö- och regionutvecklingsnämnden minskas med 100 mnkr.

Kultur

Kulturen ska finnas med som en naturlig del under hela livet. Alla - såväl barn, unga som äldre - ska ha möjlighet att både ta del av och själva skapa kultur. Aktörer inom kulturen ska sträva efter ett ökat deltagande, men också söka olika finansieringsmöjligheter när så är möjligt. Det stärker de enskilda aktörerna och ökar deras oberoende.

Folkteatern i Göteborg mottar omkring 60 miljoner kronor per år i bidrag från regionen. Verksamhetens självförsörjningsgrad är samtidigt låg. Antalet människor som Folkteatern når ut till är lågt i förhållande till de ekonomiska anslagen - och så var situationen även innan pandemin. Det är nödvändigt att Folkteatern intensifierar arbetet för att öka sina besöksintäkter så att verksamheten kan utvecklas på ett hållbart sätt. Folkteatern har en stark lokal förankring och är i högsta grad främst en Göteborgsangelägenhet. Därför behöver regionen ta initiativ till en lösning där Göteborgs kommun och regionen från 2024 delar lika på finansieringen av Folkteatern. Därigenom dras 27,7 mnkr från Kulturnämnden från 2024.

2023 tillförs 10 mnkr för ovan nämnda satsning på att bryta ofrivillig ensamhet och 2024-2025 ökar detta anslag med ytterligare 10 mnkr per år.

Skattesats

Skattesatsen för år 2023 fastställs till 11:48 öre per skattekrona.

Ramförändringar

Operativ hälso- och sjukvårdsnämnd (OSN)

Satsningen på avgiftsfri influensavaccination, för specifika målgrupper, dras tillbaka, -38 mnkr.

Satsningen på avgiftsfria sjuksköterskebesök, för specifika målgrupper, på vårdcentraler dras tillbaka, -15 mnkr.

Fast läkarkontakt dras tillbaka, - 160 mnkr.

Regionstyrelsen

28 miljoner kronor tillförs för finansiering av PCB-sanering vid Skaraborgs sjukhus. Satsningen fortsätter 2024 då 40 mnkr avsätts.

Justering kopplat till Framtidens vårdinformationsmiljö (FVM), om 150 mnkr, görs 2024 i enlighet med planeringsunderlaget.

Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden

Minskat anslag om 275 mnkr.

Miljö- och regionutvecklingsnämnden

Minskat anslag om 100 mnkr.

Kulturnämnden

10 mnkr tillförs för satsning på att bryta ofrivillig ensamhet. Satsningen byggs på med 10 mnkr ytterligare per år 2024-2025.

Minskade medel om 27,7 mnkr från 2024 till följd av minskat regionbidrag till Folkteatern i Göteborg.

Personalutskottet

Utskottet tillförs 175,1 mnkr för utvidgad lönesatsning för yrkesgrupper inom dygnet-runt-vården i enlighet med regionfullmäktiges beslut i juni 2022.

En teknisk justering om 4,3 mnkr läggs från nämnden för hälsa och stressmedicin till personalutskottet för överflyttning av Grön rehab.

Styrelsen för hälsan och stressmedicin

En teknisk justering om 4,3 mnkr läggs från nämnden för hälsa och stressmedicin till personalutskottet för överflyttning av Grön rehab.

Moderförvaltningen

Moderförvaltningen tillförs ytterligare 1,7 mdr 2023 för att hantera ökade pensionskostnader – och ytterligare 250 mnkr tillförs 2024 för detta ändamål. Prognoser pekar på att bidraget kan minska med 3 mdkr 2025, men dessa siffror är högst osäkra.

Sammanställning av regionbidrag och övriga tabellverk

Regionbidrag (mnkr)

	Budget 2023 Regionbidrag	Plan 2024 Regionbidrag	Plan 2025 Regionbidrag
Hälsa- & sjukvård	47 449,0	48 198,0	49 162,0
Strategisk SN	69,7	71,1	72,5
Operativ SN	47 234,3	47 979,0	48 938,6
Delregionala nämnderna	145,0	147,9	150,9
DRN N:a	27,9	28,5	29,0
DRN S:a	22,9	23,3	23,8
DRN Ö:a	17,2	17,6	17,9
DRN V:a	23,7	24,2	24,7
DRN Gbg	53,3	54,3	55,4
Regional utveckling	7 621,1	7 845,4	8 373,7
Miljö- och regionutvecklingsnämnden	817,3	831,1	847,7
Kulturnämnden	1 135,3	1 134,6	1 167,3
Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden	5 668,4	5 879,7	6 358,7
Serviceverksamheter	548,5	683,2	574,6
Styrelsen för fastighet, stöd och service	476,7	610,1	500,1
Styrelsen för logistik	50,9	51,7	52,7
Nämnd Hälsan & stressmedicin	20,9	21,4	21,8
Regiongemensamt	8 722,1	9 522,1	6 323,5
Regionfullmäktige	92,8	94,2	96,0
Regionstyrelsen	3 863,8	4 324,0	4 221,4
Regionstyrelsen	2 791,3	2 995,1	2 866,0
Personalutskottet	1 046,0	1 301,9	1 327,9
Hållbarhetsutskottet	26,5	26,9	27,5
Revisorskollegiet	26,5	26,9	27,5
Patientnämnderna	27,0	27,4	27,9
Arkivnämnden	35,8	36,3	37,1
Koncernbanken	-302,1	-302,1	-302,1
Moderförvaltningen	4 978,3	5 315,4	2 215,6
Summa	64 340,8	66 248,7	64 433,8

Resultaträkning (mnr)

	2023	2024	2025
Verksamhetens intäkter, inkl riktade statsbidrag	14 114	14 396	14 684
varav riktade statsbidrag	3 023	3 083	3 145
Verksamhetens kostnader, exkl av- och nedskrivningar	-72 536	-74 536	-73 770
Avskrivningar och nedskrivningar	-3 400	-3 800	-4 000
Verksamhetens nettokostnad	-61 822	-63 940	-63 086
Skatteintäkter	52 019	54 301	56 503
Kommunalekonomisk utjämning inkl generella statsbidrag	12 339	12 683	12 838
varav generella statsbidrag	6 120	6 543	6 974
Finansiella intäkter	70	70	70
Finansiella kostnader	-2 589	-2 379	-1 419
ÅRETS RESULTAT	17	735	4 906

Balansräkning (mnr)

Balansräkning (mnr)	2023	2024	2025
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	697	646	1 090
Byggnader och Mark	24 417	26 015	27 135
Maskiner och inventarier	11 239	12 160	13 011
Finansiella anläggningstillgångar	1 200	1 235	1 270
Summa anläggningstillgångar	37 553	40 056	42 506
Bidrag till infrastruktur	358	313	268
Omsättningstillgångar			
Förråd	600	600	600
Kortfristiga fordringar	6 200	6 400	6 600
Kortfristiga placeringar	22 244	23 128	24 172
Kassa och bank	500	500	500
Summa omsättningstillgångar	29 544	30 628	31 872
SUMMA TILLGÅNGAR	67 455	70 997	74 646
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Årets resultat	17	735	4 906
Övrigt eget kapital	14 566	14 583	15 318
varav resultatutjämningsreserv	165	165	165
Summa eget kapital	14 583	15 318	20 224
Avsättningar			
Avsättning pensioner	30 108	34 971	36 600
Övriga avsättningar	3 996	3 846	3 796
Summa avsättningar	34 104	38 817	40 396
Skulder			
Långfristiga skulder	7 486	7 486	7 486
Kortfristiga skulder	11 282	9 376	6 539
Summa skulder	18 768	16 862	14 025
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	67 455	70 997	74 646